

חגית שחל גרייס קלי מרחוב אוליפנט

גלריה משרד בתל אביב

חגית שחל: גרייס קלי מרחוב אוליפנט

חגית שחל
גרייס קלי מרחוב אוליפנט

דצמבר 2014 - ינואר 2015

גלריה משרד בתל אביב

אוצרת ראשית: רחל סוקמן

אוצרת התערוכה: אירית ליון

מאמרים: אירית ליון, ד"ר גיא מורג צפלבין

עיצוב גרפי: דפנה גרייף

תצלומים: אבי אמסלם

עריכה לשונית (ליון) ותרגום לאנגלית: דריה קסובסקי

הדפסה: ע.ר. הדפסות, תל אביב

כל המידות בסנטימטרים, רוחב x גובה

© כל הזכויות שמורות לחגית שחל, 2014

ולמרכז לאמנות חזותית בתל אביב, גלריה משרד בתל אביב

רחוב זמנהוף 6 תל אביב, 6437306

טל': 03-5254191

magazine@netvision.net.il

www.officeintelavivgallery.com

חגית שחל

טל': 054-4550007

hagit.shahal@gmail.com

www.hagitshahal.com

גרייס קלי מרחוב אוליפנט

ביצירתה מתעמקת חגית שחל בחקר הדיוקן בכלל והדיוקן העצמי בפרט, תוך שהיא משלבת תיעוד של חפצים מסביבתה הקרובה, דימויים שממרחק הזמן הופכים אף הם להיות חלק מדיוקנה העצמי. בתערוכה הנוכחית בגלריה משרד בתל אביב, "גרייס קלי מרחוב אוליפנט", שזורות ארבע סדרות, הנוגעות בילדות ובנעורים, בזיכרון ובמושאים של פנטזיה: **המורה אביגיל, להיות הבת של... דיוקן אבי ומאהבים נמוגים**. באמצעות המוטיבים שהיא מעלה בסדרות אלו, לצד טקסטים ומילים, המציפים זיכרונות ותחנות בזמן ובמקום ומשילים אותם, מנהלת שחל שיח על ילדות, על נשיות ועל אמהות, ומסמנת בשפתה הייחודית את אבני הדרך של אמהותה.

בעבודות המונוטיפ והתצריב בתערוכה נטוים מקטעי ביוגרפיה, הנעים באופן ליניארי על ציר הזמן. האמנית מתחקה אחר זיכרונותיה כילדה וכנערה שנאלצה לבנות לעצמה עולם אלטרנטיבי, דיפוזי, שופע חיוניות ופנטזיה, אל מול בית ההורים, שהוקיע כל גילוי של יופי.

העבודות קטנות הפורמט נושאות אופי רישומי ומייצרות אמירה קאמרית, שקטה, אך מלאת עוצמה. הנרטיב נבנה באמצעות הדימויים החוזרים ונשנים: מוטיב הנשיות וממד היופי, ייצוגים של שבריריות העלומים, הדיוקן העצמי ותיעוד הסביבה האינטימית.

בסדרת התצריבים, **המורה אביגיל**, שהפכה לימים לספר אמן, חווה שחל מחדש את ילדותה: בית הספר אוליפנט בתל אביב, כיתה ג', והמחנכת, אביגיל גזית, שאישיותה והופעתה – על מלתחתה והאביזרים שעיתרו אותה – היוו עבור תלמידתה מקור להערצה ולהשראה. "אביגיל גזית לימדה אותי רק שנה אחת, אולי שנתיים, אך שנה זו הייתה מהפכנית ומשמעותית עבורי. הייתי בת שמונה. ייחלתי ותכננתי להיות בדיוק כמוה. הייתי מחכה לה מדי בוקר לראות מה היא לובשת, אילו תכשיטים תענוד. אצלנו בבית, כל סממן של גנדור נחשב לבורגני ולדקדנטי, וכך נאלצתי לחפש לי דגמי תשוקה אלטרנטיביים", מספרת שחל. בספר מופיעים דימויים, כגון נעלי עקב, חצאיות תחרה, גרביונים וסרטים מצועצעים, לצד טקסטים, המהדהדים תקופות שונות בעבודותיה במהלך השנים. נשים, חלקן פמיניסטיות, הוגות דעות פורצות דרך – אמניות, מלכות, סופרות, מעצבות אופנה – מככבות בארסנל הדימויים של האמנית בסדרה **להיות הבת של... הסדרה מציגה אימהות רוחניות**, כל אחת חלוצה בדרכה, שהגותן וסגנוןן מציעים דרך חיים ומקור השראה: קוקו שאנל, המלכה פאבילולה, סימון דה בובואר, סילביה פלאט, פרידה קאלו, אנני לייבוביץ. בין האמהות הללו שותלת שחל את דמותה שלה בעבודה **להיות הבת של עצמי**: "את מי אאמץ לי לאם... את המלכה פאבילולה,

להיות הבת של עצמי, 2014, תחריט יבש, 20x40, מהדורה: 1

To be My Own Daughter, 2014, drypoint, 20x40, edition of 1

שמלה, 2012, מונוטיפ, 30x22, מהדורה: 1
Dress, 2012, monotype, 30x22, edition of 1

בכובע קטן לראשה, ידיה העטויות כפפות אוחזות בתיק קטן, מן הסתם בצבע בז', שתמיד הייתה הכי 'בסדר' בעולם, או את סילביה פלאת הטראגית?", שואלת האמנית על האימהות שניכסה לעצמה, באחדות מהן צפתה כילדה וכנערה ביומני הקולנוע ובמגזינים, ובשנים מאוחרות יותר אימצה לה אימהות אחרות; פנטזיית ילדות המשתרגת עם פנטזיה מאוחרת.

בהמשך פונה שחל לסדרת מונופרינטיים, דיוקנאות של אביה, משה. בעבודות אלו, שנוצרו ברצף אחד, מופיעה דמות האב האהוב, כפי שנחקקה בזיכרונה וכפי שהכירה מתצלומים וממה שסופר לה עליו. היא עושה שימוש בדימוי מתוך תצלום של אביה שהיא עצמה צילמה בהיותה בת 12, כשנה לפני מותו. "כל אחד מן הדיוקנאות מציג פן אחר בדמותו של אבי. כל עבודה היא חוליה נוספת באותה שרשרת ונובעת מעבודה קודמת. ניסיתי להגיע למקבץ שיקיף את כל כולו", אומרת האמנית. הדמות מקרינה עוצמה, ובד בבד הדר ורוך. בהלוך רוח שבין אקספרסיה לבין קו מינימלי, מאירים תווי הפנים מגוון וריאנטים של הדמות.

הסדרה **מאהבים נמוגים** נולדה בהשראת ספרה של מרגרט אטווד, *עין החתול*: "מאהבים ישנים הולכים בדרכם של תצלומים ישנים, דוהים בהדרגה, כמו באגן חומצה: תחילה מיטשטשים השומות והפצעונים, ואז ההצללות, ואז הפנים עצמן, עד שלא נותר דבר מלבד קווי מתאר כלליים. מה ייותר מהם כשאיה בת שבעים? אף לא שמץ מהאקסטזה הססגונית, אף לא שמץ מהכפייתיות הנלעגת. מילה או שתיים, מרחפות בריק פנימי. אולי בוהן כאן, נחיר שם, או שפם, מרחפים כמו אצה קטנה מסולסלת בין שרידי אונייה טרופה" (תרגום: יעל אכמון; כנרת, 2011). בסדרת הדפסים זו, שנעשתה על נייר משי מקומט, מסתייעת האמנית הן בזיכרונה והן בתצלומים של אנשים, שעל דרך האסוציאציה מזכירים – בקווים כלליים ובמחוות הגוף – את הדמויות שהלכו ונמוגו. בניגוד לספרה של אטווד, החומצה בתצריב של שחל צורבת את הקו ומחדדת אותו. לדברי שחל: "בהתמודדות עם התקופה הזו, של 'מאהבים נמוגים', שהזמן מחקם, אני עושה פעולה הפוכה. אני משיבה להם את זהותם".

אירית לוי, אוצרת התערוכה

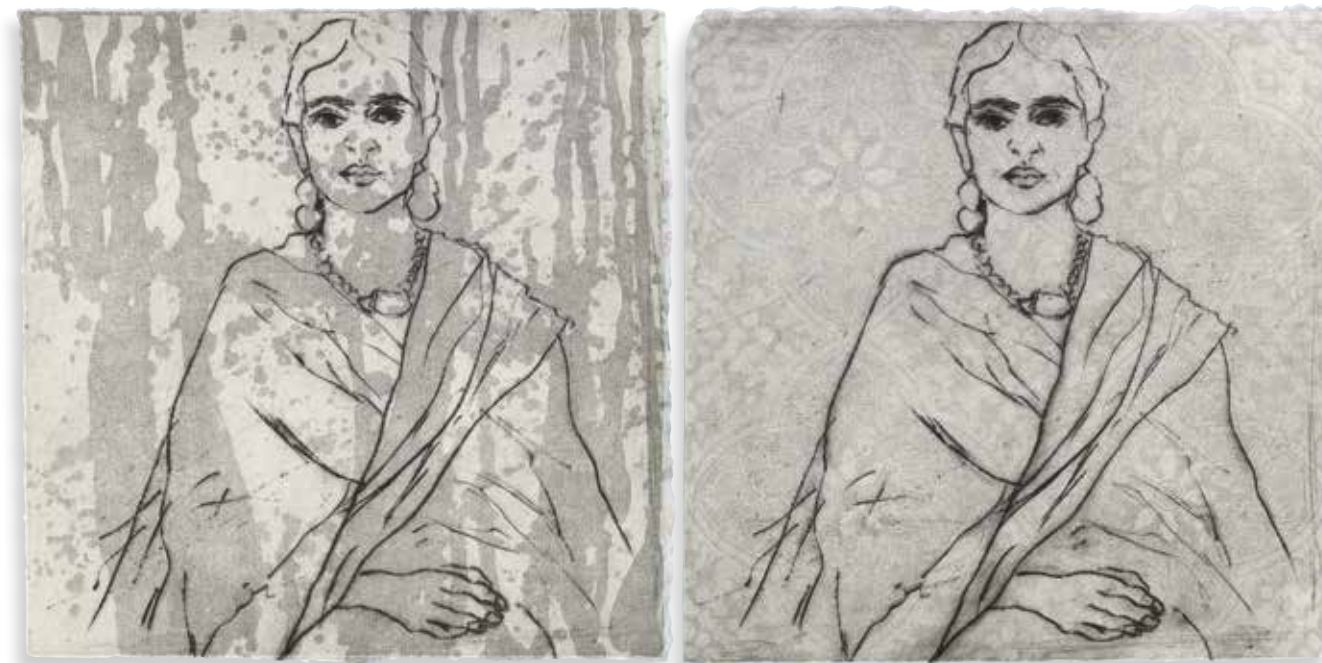

מבט שני - על הדיוקן ביצירתה של חגית שחל

לאורך השנים עוסקת שוב ושוב האמנית חגית שחל ביצירתה בדיוקן ובתיעוד המבע. בכלל – בשנים האחרונות, עם כניסתה של המצלמה למכשיר הטלפון הנייד, הפכו התיעוד העצמי והדיוקן לחלק מרכזי בשפה הויזואלית המקיפה אותנו מכל עבר. אך בעוד שניתן לזהות הדים למעשה הצילום ולצורך בתיעוד כמוטיבים חוזרים ביצירתה של שחל, בתערוכה הנוכחית אפשר לחוש במתח דיאלקטי המתקיים בין היצירות, אשר כמעט מבקש חלוקה שלהן לשתיים:

בסקלת צבעים מצומצמת ומונוכרומטית וקווים של רִשְׁמָת, יוצרת שחל שתי סדרות של תחריטים המובחנים ביניהם באמצעות הנושא ואופן הטיפול בו. הסדרה הראשונה עוסקת בנשיות. בין פרידה קאלו, קוקו שאנל והמורה אביגיל, מתגלה גם דיוקנה של שחל. בעזרת קווי מתאר בודדים היא ממקמת את דיוקנה בין רצף של נשים חזקות אשר השפיעו או עיצבו את עולמה הפנימי. אך שחל אינה מתרפקת על הדימוי הנוסטלגי הרך אלא בונה עולם דימויים שלם העוסק באסתטיקה ובגיבורות התרבות שלה על ידי השטחת הדימוי. היא מפצלת את המרחב לשניים כך שכל דיוקן זוכה גם לדמות הכפיל, או במקרה הנוכחי – לכפילה, כשמאחור, ברקע, מופיע מעין טפט של אורנמנטים הייחודי לכל דיוקן. במקביל לנשים עצמן, שחל מציגה בתערוכה גם אביזרים נשיים המתקשרים גם הם לאסתטיקה ובו בזמן לגוף הנשי הממלא אותם, כמו המחוך ונעלי העקב. בשונה מהנשים המופיעות בשולי הנייר, שחל בוחרת למקם את האובייקטים האלו דווקא במרכז היצירה. כתוצאה ממהלך זה היא נותנת גם לאובייקטים אלו את התוקף של הדיוקן. התוצאה הסופית של הסדרה הנשית מציגה בפני הצופה דימוי שטוח וחד מימדי אשר מעלה שאלות בנוגע ליחסה של שחל לדיוקן ולגוף הנשי כמו גם לצורך לעטר אותו בתואנה אסתטית.

אופן הפעולה הזה עומד בסתירה לתיאור של הדמויות הגבריות בתערוכה. אם אותן עבודות התחריט העוסקות בעולם הדימויים הנשי עלולות להזכיר אמנות אשר נעשתה על ידי נשים בעיקר במהלך שנות השמונים והתשעים של המאה הקודמת, בעבודות המציגות דיוקנאות גבריים חוזרת שחל מספר עשורים אחורה, אל עבר אמנות התחריט אשר נעשתה בעיקר על ידי גברים כבר בעשורים הראשונים של המאה שעברה. כך למעשה מייצרת שחל מהלך מפתיע: היא פונה לתאר את הדמויות הגבריות בתערוכה בצורה שונה מאלו הנשיות: באופן מעט רומנטי, תלת מימדי ומעודן הרבה יותר, תוך ביטול האורנמנטים – והרקע בכלל. אם כן, למרות הפער שנפער בין אופני הטיפול השונים, המשותף לשתי הסדרות הוא הדחף של שחל להכיר את מסורת הדיוקן המודרנית שקדמה

להיות הבת של פרידה, 2014, תחריט יבש, 20x40, מהדורה: 1

To be Frida's Daughter, 2014, drypoint, 20x40, edition of 1

>> להיות הבת של קוקו, 2014, תחריט יבש, 20x40, מהדורה: 1

To be Coco's Daughter, 2014, drypoint, 20x40, edition of 1

לה, מזו של אליזבת פייטון מסוף המאה שעברה ועד לזו של הרמן שטרוק מתחילתה של אותה מאה. היא עושה זאת מתוך שאיפה להמשיך ולחקור את הדיוקן כתמה בעידן העכשווי, כמו גם את השפעת אופני הטיפול על הדיוקן עצמו ועל החוויה הנוצרת אצל הצופה.

דר' גיא מורג צפלינין

(ייעוץ ועריכה לשונית: נוגה שטיאסני)

להיות הבת של סימון, 2014, תחריט יבש, 20x40, מהדורה: 1
To be Simon's Daughter, 2014, drypoint, 20x40, edition of 1

נעלים, 2012, אקוורל על נייר, 15x34
Shoes, 2012, watercolor on paper, 15x34

להיות הבת של סילביה, 2014, תחריט יבש, 20x40, מהדורה: 1 <<
To be Sylvia's Daughter, 2014, drypoint, 20x40, edition of 1

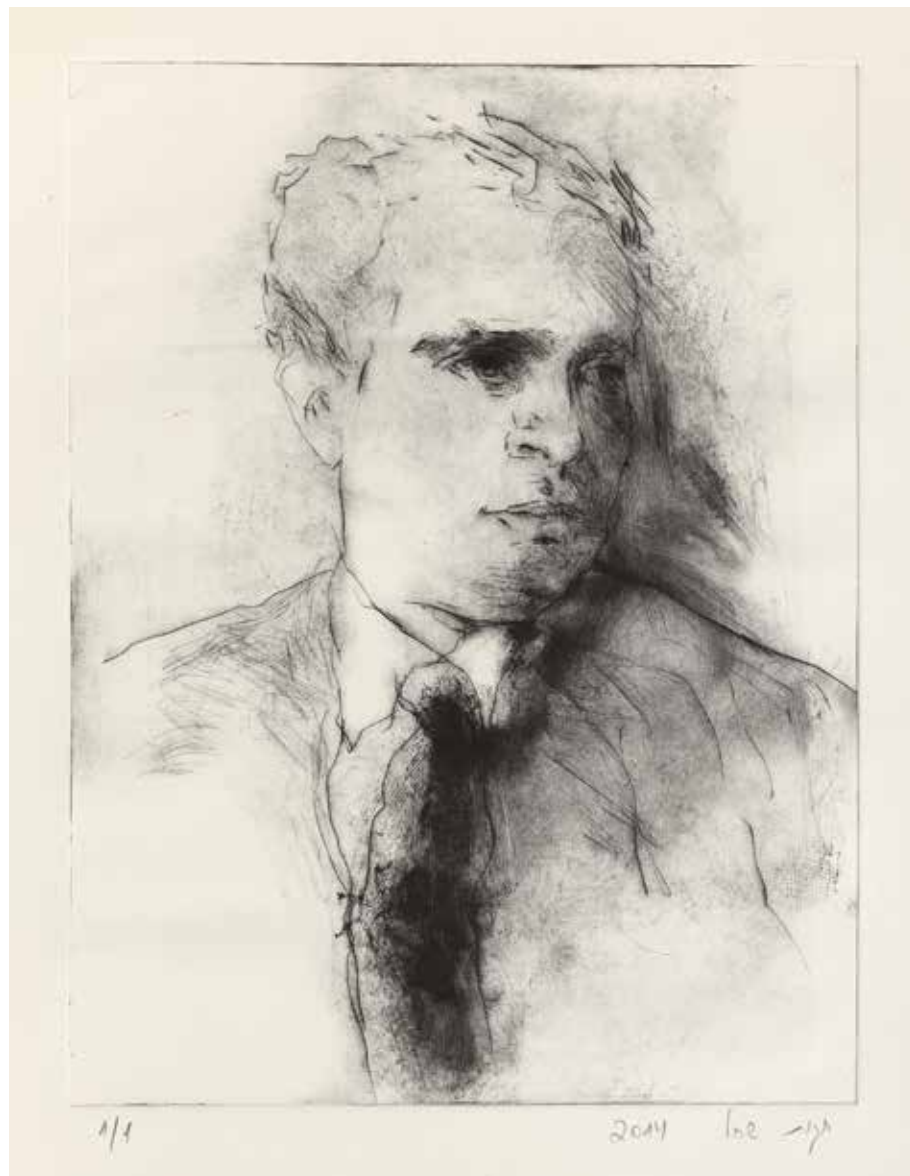

Faded Lover, 2013, אקוויטינט סבון ותחרית יבש על נייר משי, 20x15, מהדורה: 1
Faded Lover, 2013, soap-ground aquatint and drypoint on tissue paper, 20x15, edition of 1

דיוקן אבי, 2014, מונופרינט, 40x30, מהדורה: 1
My Father's Portrait, 2014, monoprint, 40x30, edition of 1

דיוקן אבי, 2014, מונופרינט, 40x30, מהדורה: 1
My Father's Portrait, 2014, monoprint, 40x30, edition of 1

Faded Lover, 2013, אקוטינט סבון ותחרית יבש על נייר משי, 20x15, מהדורה: 1
Faded Lover, 2013, soap-ground aquatint and drypoint on tissue paper, 20x15, edition of 1

המורה אביגיל, 2013, ספר אמן המכיל טקסטים ו־15 תצריבים, מודפס וכרוך בידי האמנית, 20x16 (ספר סגור), מהדורה: 3

Avigail My Teacher, 2013, an artist's book with texts and 15 etchings, printed and bound by the artist, 20x16 (closed), edition of 3

by women mainly in the 1980s and 1990s, the works featuring male portraits go back several decades, to the art of engraving practiced mainly by men back in the early 20th century. Shahal thus takes a surprising step: she portrays the men in a different, somewhat romantic, three-dimensional and much more refined manner than the women, omitting the ornaments and the background as a whole. Despite the gap between these different modes of treatment, both series illustrate Shahal's urge to explore the modern tradition of portraiture that preceded her—from Elizabeth Peyton who was active in the late 20th century to Hermann Struck in the beginning of the same century—while delving into portraiture as a contemporary theme, and the ways in which its treatment influences the image itself and the viewer's experience.

Dr. Guy Morag Tzepelewitz
(Hebrew copy editing and consultation: Noga Stiassny)

Skirt, 2012, monprint, 20x25, edition of 1
חצאית, 2012, מונופרינט, 20x25, מהדורה: 1

לא-השמלה שלי, 2012, אקוויטנטות שטווה רכה וקשה, 20x18, מהדורה: 3
Not-My-Dress, 2012, soft and hard ground aquatint, 20x18, edition of 3

Faded Lover, 2013, soap-ground aquatint and drypoint on tissue paper, 20x15, edition of 1

Faded Lover, 2013, אקוויטנט סבון ותחריט יבש על נייר משי, 20x15, מהדורה: 1

Second Glance: The Portrait in Hagit Shahal's Work

In the course of her artistic career, Hagit Shahal has engaged repeatedly with portraiture and the documentation of expression. In recent years, following the introduction of the camera into cell phones, self-documentation and the portrait have become central to the visual language surrounding us. While echoes of the photographic act and the need for documentation may be identified as recurring motifs in Shahal's oeuvre, in the current exhibition one may sense a dialectical tension between the works, which almost calls for their division into two.

With a limited, monochromatic, draftswoman's palette, Shahal creates two series of prints distinguished by their subject matter and its treatment. The first addresses femininity. Amidst Frida Kahlo, Coco Chanel, and the teacher Avigail, one encounters Shahal's own portrait. With only a few contours, she situates her image within a sequence of powerful women who have influenced her and shaped her inner world. Shahal, however, does not immerse herself in the soft nostalgic image; she constructs an entire world of images which touches upon aesthetics and her cultural heroines, by flattening the image. She splits the space in two so that each portrait is also given a doppelganger—or, in her case, a female double, set against a backdrop of ornamental wallpaper unique to each portrait. Alongside the women, Shahal also presents female accessories associated with aesthetics as well as with the female body using or wearing them, such as a corset or stiletto shoes. Unlike the women, who are depicted at the margins of the paper, the objects occupy the center of the composition, thereby acquiring the validity of a portrait. At the end result of this female series, the viewer confronts a flat, one-dimensional image which elicits questions about Shahal's attitude towards the female body and the female portrait, as well as the need to decorate the latter under an aesthetic pretext.

This modus operandi is rather contrary to the depiction of male figures in the exhibition. Whereas the prints pertaining to female imagery may call to mind art created

alternative models of passion," Shahal recounts. The book contains images, such as high-heeled shoes, lace skirts, tights, and gaudy ribbons, alongside texts echoing various periods in Shahal's oeuvre.

Women, some of them trailblazing, feminist leaders, thinkers, and scholars—artists, queens, writers, fashion designers—star in her arsenal of images in the series *To be the Daughter of...* It features spiritual mothers, each a pioneer in her own way, women whose philosophy and style offer a source of inspiration and a way of life: Coco Chanel, Queen Fabiola, Simone de Beauvoir, Sylvia Plath, Frida Kahlo, Annie Leibovitz. In the work *To be My Own Daughter*, she inserts her own image in-between these mothers, deliberating: "Who shall I adopt as a mother...: Queen Fabiola, with the little hat on her head, the gloved hands that hold onto a small bag, naturally beige-colored, who always conducted herself properly, or rather the tragic Sylvia Plath?" the artist wonders about the mothers she appropriated for herself, some of whom she had observed in her childhood and adolescence in newsreel and cinema magazines, and in later years adopted other mothers for herself; a childhood fantasy intertwined with a later fantasy.

The next series consists of monoprints, portraits of the artist's father, Moshe, which were created in a single sequence, portraying an image of the beloved father as etched in her memory and as she came to know him from photographs and stories. Shahal uses a photograph of her father which she herself took at the age of 12, about a year before he passed away. "Each portrait presents a different facet of my father. Each work is another link in the same chain, deriving from a previous work. I tried to arrive at a cluster which would embrace his entire figure," says the artist. The figure itself conveys strength, and at the same time—softness and majesty. With a mindset oscillating between expressiveness and minimal line, the facial features shed light on a range of the figure's variants.

The series *Faded Lovers* was spawned by Margaret Atwood's *Cat's Eye*: "Old lovers go the way of old photographs, bleaching out gradually as in a slow bath of acid: first the moles and pimples, then the shadings. Then the faces themselves, until nothing remains but the general outlines. What will be left of them when I'm seventy? None of

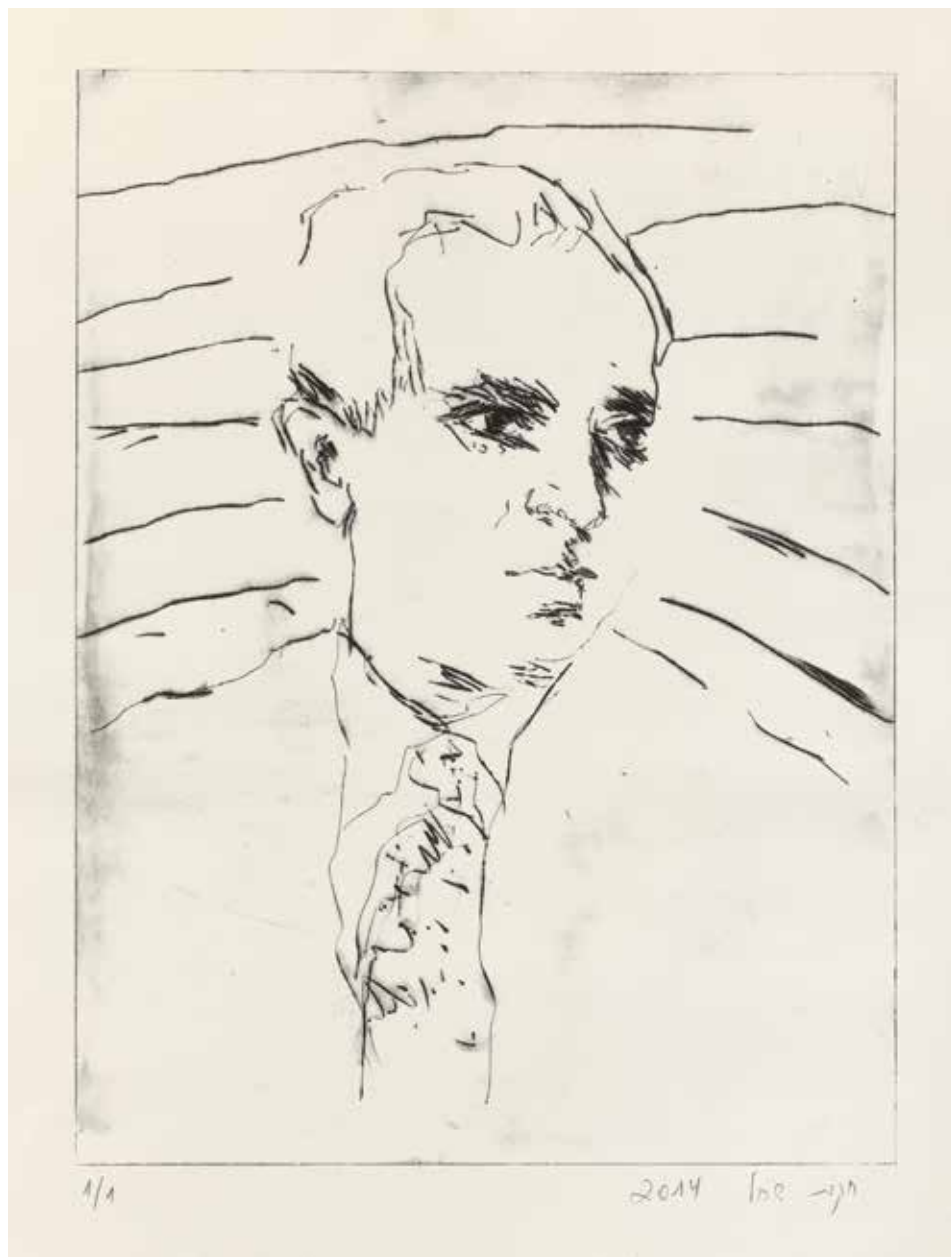
the baroque ecstasy, none of the grotesque compulsion. A word or two, hovering in the inner emptiness. Maybe a toe here, a nostril there, or a mustache, floating like a little curl of seaweed among the other flotsam." In this series of prints, created on wrinkled silk paper, the artist falls back on her memory as well as on the photographs of people who associatively remind her—in general lines and in their gestures—of the figures that faded. Unlike Atwood's novel, however, the acid in Shahal's etching bites the line and makes it sharper. According to the artist: "Confronting that period of 'faded lovers' effaced by time, I perform the opposite action. I reinstate them with their identity."

Irit Levin, Curator of the Exhibition

To be Faviola's Daughter, 2014, drypoint, 20x40, edition of 1

להיות הבת של פאביולה, 2014, תחרית יבש, 20x40, מהדורה: 1

My Father's Portrait, 2014, monoprint, 40x30, edition of 1

דיוקן אבי, 2014, מונופרינט, 40x30, מהדורה: 1

Hagit Shahal: Faded Lovers

Hagit Shahal's work delves into portraiture in general, and the self-portrait in particular, combining documentation of objects from her immediate surroundings, images which become an integral part of her self-portrait from the distance of time. The current exhibition at Office in Tel Aviv Gallery, "Faded Lovers," blends four series that touch upon childhood and youth, memory, and objects of fantasy: *Avigail My Teacher*, *To be the Daughter of...*, *My Father's Portrait*, and *Faded Lovers*. Through the motifs underlying these series, alongside texts and words, which bring to the surface and peel off memories and stations in time and place, Shahal discusses childhood, femininity, and motherhood, signifying the milestones of her art with her idiosyncratic language.

The monotypes and etchings in the exhibition are made from biographical excerpts which move linearly along the temporal axis. The artist pursues her memories as a young girl and an adolescent who was forced to construct an alternative, diffuse world for herself, full of vitality and fancy, vis-à-vis her parents' home which condemned any manifestation of beauty.

The small-format works carry the nature of drawings, generating an intimate, quiet, yet powerful statement. The narrative builds up through the repeated images: the motif of femininity and the dimension of beauty, representations of the ephemerality of youth, the self-portrait, and the documentation of the artist's close setting.

In the series of etchings *Avigail My Teacher*, which was later published as an artist's book, Shahal re-experienced her childhood: Oliphant Elementary School, Tel Aviv, third grade, and her teacher Avigail Gazith, whose character and appearance, wardrobe and accessories, were a source of inspiration and admiration for her young pupil. "Avigail Gazith taught me only a year, possibly two, but that year was formative and life-changing. I was eight years old. I wished and planned to become just like her. I used to wait for her every morning to see what she wore, what jewelry adorned her. At home, any sign of dressing up was considered bourgeois and decadent, so I had to seek

Hagit Shahal

Faded Lovers

December 2014 – January 2015

Office in Tel Aviv Gallery

Chief Curator: Rachel Sukman

Guest Curator: Irit Levin

Texts: Irit Levin, Dr. Guy Morag Tzepelewitz

Graphic design: Dafna Graif

Photographs: Avi Amsalem

Hebrew editing (Levin) and English translation: Daria Kassovsky

Printing: A.R. Printing, Tel Aviv

Measurements are given in centimeters, height x width

Copyright © 2014, Hagit Shahal and the Center for Visual Art, Tel Aviv,

Office in Tel Aviv Gallery

6 Zamenhoff St., Tel Aviv 6437306

Tel. +972-3-5254191

magazine@netvision.net.il

www.officeintelavivgallery.com

Hagit Shahal

Tel. +972-54-4550007

hagit.shahal@gmail.com

www.hagitshahal.com

Bridal Gown, 2012, monotype, 30x22, edition of 1 >

שמלת כלולות, 2012, מונוטיפ, 30x22, מהדורה: 1

Hagit Shahal: Faded Lovers

Hagit Shahal Faded Lovers

Office in Tel Aviv Gallery